

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی های اقتصادی

واردات عجیب «گره» طی دو ماه نخست سال ۱۳۹۸

با توجه به حذف برخی کالاهای اساسی، از جمله گره، چای و حبوبات، از فهرست اقلام وارداتی مشمول ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی، انتظار می‌رود که شاهد تغییراتی در واردات این کالاها باشیم. از آنجایی که آمارهای رسمی گمرک هنوز برای ماه‌های اردیبهشت و خرداد منتشر نشده، معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی تهران، با تکیه بر آمارهای روزانه گمرک به بررسی این موضوع پرداخته است. با توجه به بررسی‌ها مشاهده شده که واردات «گره» از ابتدای سال ۱۳۹۸ تا ۱۸ خرداد، با رشد قابل توجهی نسبت به سال‌های قبل مواجه شده؛ بطوریکه که رقم آن طی این مدت حتی از رقم واردات مربوط به کل سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۶ بیشتر شده است.

تهیه شده توسط فروغ کریمی امیرکایسر

خرداد ۱۳۹۸

معاونت بررسی های اقتصادی

پس از اینکه در اواخر فروردین ماه سال جاری، تخصیص ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی برای واردات گوشت قرمز منتفی شد، طی نامه‌ای از سوی دفتر برنامه‌ریزی تامین، توزیع و تنظیم بازار وزارت صمت، در اواسط خرداد ماه (۱۳ خرداد ۱۳۹۸)، چند قلم کالای دیگر (از جمله کره، چای، حبوبات و کاغذ) نیز از فهرست اقلام وارداتی مشمول ارز ۴۲۰۰ تومانی حذف شدند. طبق این تصمیم، مقرر شد که دریافت مابه‌التفاوت ارزی به ازای هر دلار ۴۸۰۰ تومان از محموله‌های تامین ارز شده کره، حبوبات، چای و کاغذ که از تاریخ ۱۸ خرداد از گمرکات کشور ترخیص می‌شوند، اجرایی گردد و محموله‌های ترخیص شده تا قبل از تاریخ فوق الذکر با ارز ۴۲۰۰ تومان مشمول رصد، پایش و عرضه با نرخ مصوب سازمان حمایت بر مبنای ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌باشد.

از آنجایی که آمارهای رسمی گمرک برای ماه اردیبهشت در تاریخ تهیه این مطلب^۱ هنوز منتشر نشده، معاونت بررسی‌های اقتصادی با استناد بر آمارهای رسمی (برای فروردین ماه) و آمارهای روزانه گمرک^۲ (برای اردیبهشت و خرداد) به بررسی واردات بخشی از این اقلام، از ابتدای سال جاری تا ۱۸ خرداد^۳ (تاریخ اجرایی شدن حذف ارز ترجیحی برای واردات ۴ قلم کالا)، پرداخته است. ارقامی که آمارهای روزانه گمرک برای واردات این اقلام نشان می‌دهد مربوط به اقلام عمده وارداتی (۱۵ قلم) در هر روز است که مجموع واردات انجام شده برای تعرفه‌های مورد بررسی در این گزارش در بازه زمانی موردنظر می‌تواند به عنوان رقم حداقلی برای واردات آن‌ها در نظر گرفته شود و بدون تردید ارقام قطعی واردات، از مقادیر مزبور، بیشتر است.

نتیجه بررسی‌ها نشان می‌دهد که طی دو ماهه سال ۱۳۹۸ نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۷، میزان واردات برخی کدهای تعرفه اقلام کره، چای، گوشت و کاغذ با افزایش و برخی با افت همراه بوده است؛ اما نکته قابل توجه در این آمارها رشد عجیب واردات کره طی این مدت است. آمارهای گمرک نشان می‌دهد طی دو ماه نخست سال جاری، حداقل بیش از ۳۵ هزار تن «کره» وارد کشور شده که این رقم حتی از رقم واردات کل سال ۱۳۹۷ بیشتر است. اینکه حجم بالای واردات کره با دلار ۴۲۰۰ تومانی براساس کدام مجوزها صورت گرفته و نحوه نظارت بر تعیین میزان نیاز کشور و تخصیص ارز چگونه بوده هم قابل بررسی است. این میزان واردات «کره» طی تنها دو ماه می‌تواند گویای این امر باشد که احتمالاً برخی واردکنندگان از تصمیم آینده دولت مبنی بر حذف ارز ترجیحی برای واردات این کالا مطلع بوده‌اند و به عبارتی در این زمینه برای برخی افراد رانت اطلاعاتی وجود داشته است. مشخصاً این امر می‌تواند یکی از چندین مضرات و پیامدهای منفی تخصیص ارزهای ارزان برای واردات کالاهای اساسی و ائتلاف منابع محدود ارزی کشور باشد.

^۱ ۲۷ خرداد ۱۳۹۸

^۲ گمرک ج.ا. در بخش «پروژه انتشار برخط و آزاد اطلاعات» خود، روزانه فهرست ۱۵ قلم کالای وارداتی با بیشترین ارزش واردات را منتشر می‌کند.

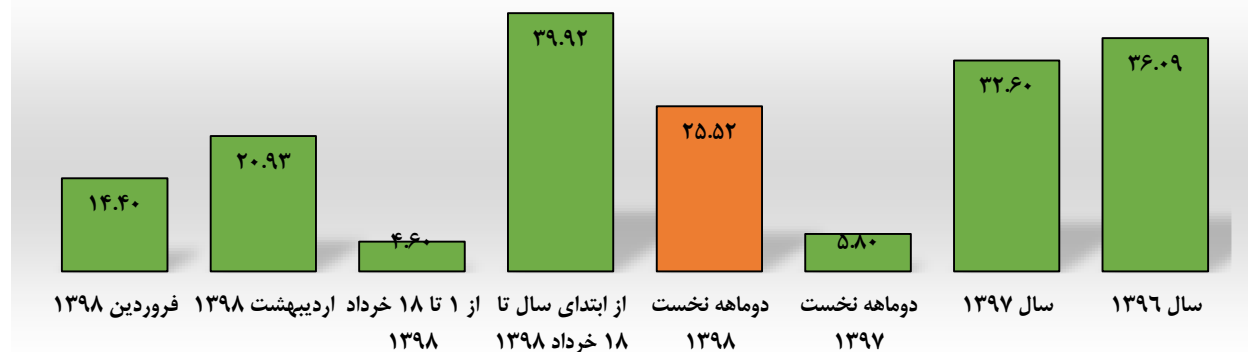
^۳ خود تاریخ ۱۸ خرداد در بررسی‌ها در نظر گرفته نشده است.

گره

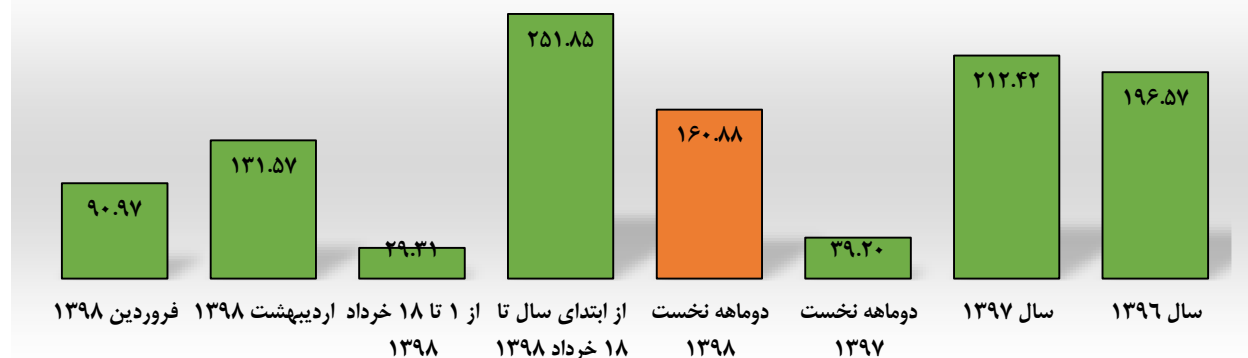
در آمارهای روزانه گمرک از اقلام عمده وارداتی کشور طی اردیبهشت سال ۱۳۹۸، «گره بسته‌بندی شده به صورت بسته‌های بیش از ۵۰۰ گرم» با کد تعرفه ۰۴۰۵۱۰۲۰ در صدر اقلام وارداتی دیده می‌شود. با جمع آمارهای واردات این کالا از ابتدای سال تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۸، مشخص می‌شود که حدود ۴۰ هزار تن به ارزش ۲۵۲ میلیون دلار از این کالا طی این مدت وارد کشور شده که فقط حدود ۲۶ هزار تن از آن با معادل ارزشی ۲۲۳ میلیون دلار مربوط به دو ماه ابتدایی سال بوده است. این میزان واردات از «گره» در حالی صورت گرفته که طی دوماه نخست سال ۱۳۹۷، تنها ۵٫۸ هزار تن کره به ارزش ۳۹٫۲ میلیون دلار وارد کشور شده بود به عبارتی واردات کره طی دو ماهه نخست ۱۳۹۸، حدود ۴٫۴ برابر واردات در مدت مشابه سال گذشته بوده است. علاوه بر این، حتی در کل سال ۱۳۹۷، واردات کشور از این کد تعرفه معادل ۳۲٫۶ هزار تن (۲۱۲ میلیون دلار) ثبت شده که از رقم مربوط به دو ماهه نخست سال ۱۳۹۸ نیز کمتر است.

نمودار ۱- واردات «گره» طی بازه‌های زمانی مختلف به لحاظ وزنی - هزار تن

منبع: آمارهای روزانه و ماهانه گمرک ج.ا.

نمودار ۱- واردات «گره» طی بازه‌های زمانی مختلف به لحاظ ارزشی - میلیون دلار

منبع: آمارهای روزانه و ماهانه گمرک ج.ا.

چای

طبق آمارهای روزانه گمرک، طی اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۸، دو کد تعرفه مربوط به چای در فهرست اقلام عمده وارداتی این ماه وجود داشته است: «چای سیاه (تخمیر شده) و چای جزئا تخمیر شده کوبیده در بسته بندی غیر خرده فروشی» با کد تعرفه ۰۹۰۲۴۰۱۰ و «چای سیاه (تخمیر شده) و جزئا تخمیر شده به نحوی دیگر بجز ردیف های ۰۹۰۲۴۰۱۰» با کد تعرفه ۰۹۰۲۴۰۹۰. در مجموع، از ابتدای سال تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۸، حداقل حدود ۱۴ هزار تن از این دو کد تعرفه واردات صورت گرفته که حدود ۹ هزار تن آن مربوط به دو ماهه نخست سال بوده است. با مقایسه آمار واردات این دو کد تعرفه نسبت به دو ماه نخست سال ۱۳۹۷، می توان گفت «چای سیاه (تخمیر شده) و چای جزئا تخمیر شده کوبیده در بسته بندی غیر خرده فروشی» با **رشد وزنی ۶۷ درصدی و رشد ارزشی ۷۲ درصدی** و «چای سیاه (تخمیر شده) و جزئا تخمیر شده به نحوی دیگر بجز ردیف های ۰۹۰۲۴۰۱۰» با افت وزنی ۳۲ درصدی و افت ارزشی ۳۴ درصدی در میزان واردات همراه بوده اند.

کاغذ

در آمارهای روزانه گمرک مربوط به اردیبهشت سال ۱۳۹۸، دو قلم کالای «سایر کاغذ مقوا قشر نژده اندود نشده به وزن حداقل ۴۰ و حداکثر ۱۵۰ گرم به شکل رول بدون الیاف» با کد تعرفه ۴۸۰۲۵۵۰۰ و «سایر کاغذها و مقواها به صورت چندلا» با کد تعرفه ۴۸۱۰۹۲۰۰ مربوط به کاغذ وجود داشته است. واردات کد تعرفه ۴۸۰۲۵۵۰۰ از ابتدای فروردین تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۸ معادل ۳۹ هزار تن (۴۰ میلیون دلار) بوده که حدود ۲۹ هزار تن (۲۹ میلیون دلار) آن مربوط به دو ماه منتهی به اردیبهشت بوده است (جدول ۱). واردات این کالا در دو ماه نخست سال نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۷ با **رشد وزنی ۸۰٫۵ درصدی و رشد ارزشی ۸۸ درصدی** همراه بوده است.

حبوبات

«عدس (Lentil) خشک، غلاف کنده، حتی پوست کنده یا شده» با کد تعرفه ۰۷۱۳۴۰۰۰ تنها ردیف مربوط به حبوبات بوده که در فهرست ۱۵ قلم کالای عمده وارداتی آمار روزانه گمرک طی اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۸، قرار گرفته است. واردات این کالا از ابتدای سال تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۸، حداقل حدود ۶٫۶ هزار تن (۶٫۶ میلیون دلار) بوده که تمامی آن مربوط به دو ماه نخست سال است. طبق آمارها واردات این کالا در مقایسه با دو ماه منتهی به اردیبهشت سال ۱۳۹۷، افت وزنی ۶۱ درصدی و افت ارزشی ۶۶ درصدی را تجربه کرده است.

گوشت

طبق آمارهای روزانه گمرک، «سایر قطعات بی استخوان منجمد از نوع گاو» با کد تعرفه ۰۲۰۲۳۰۹۰ و «لاشه و شقه بره، تازه یا سرد کرده» با کد تعرفه ۰۲۰۴۱۰۰۰ در فهرست اقلام عمده وارداتی اردیبهشت قرار گرفته اند. «سایر قطعات بی استخوان منجمد از نوع گاو» که سهم وزنی و ارزشی بیشتری را به خود اختصاص داده، از فروردین تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۸، واردات بالغ بر

معاونت بررسی های اقتصادی

۲۶ هزار تن به ارزش ۱۰۸ میلیون دلار را به خود اختصاص داده است. حدود ۱۹,۶ هزار تن (۸۰,۷ میلیون دلار) از این مقدار واردات، مربوط به دو ماه منتهی به اردیبهشت بوده که نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۷ نیز با افت وزنی ۴۷ درصدی و افت ارزشی ۵۰ درصدی همراه بوده است.

جدول ۱- واردات اقلام اساسی که از شمول ارز ترجیحی خارج شده‌اند، طی بازه‌های زمانی مختلف به لحاظ وزنی - هزار تن

کد تعرفه	شرح تعرفه	فروردین ۱۳۹۸	اردیبهشت ۱۳۹۸	از ۱ تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۸	از ابتدای سال تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۸	دوماهه نخست ۱۳۹۸	دوماهه نخست ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۶
۰۴۰۵۱۰۲۰	کره بسته‌بندی شده به صورت بسته‌های بیش از ۵۰۰ گرم	۱۴,۴۰	۲۰,۹۳	۴۶۰	۳۹,۹۲	۲۵,۵۲	۵,۸۰	۳۲,۶۰	۳۶,۰۹
۰۲۰۲۳۰۹۰	سایر قطعات بی‌استخوان منجمد از نوع گاو	۷,۹۷	۱۱,۶۶	۶,۵۸	۲۶,۲۰	۱۹,۶۲	۱۴,۷۹	۱۱۳,۸۱	۱۲۰,۰۲
۰۹۰۲۴۰۱۰	چای سیاه (تخمیر شده) و چای جزئی تخمیر شده کوبیده در بسته بندی غیر خرده فروشی	۲,۸۹	۴,۴۱	۳,۹۳	۱۱,۲۳	۷,۳۰	۴,۳۸	۴۷,۴۰	۳۷,۱۳
۴۸۰۲۵۵۰۰	سایر کاغذ مقوا قشرنر زده اندود نشده بوزن حداقل ۴۰ و حداکثر ۱۵۰g به شکل رول بدون الیاف یا باحداکثر	۶,۹۳	۲۱,۷۷	۱۰,۰۳	۳۸,۷۳	۲۸,۷۰	۱۵,۸۹	۱۵۴,۴۱	۱۵۷,۵۴
۰۲۰۴۱۰۰۰	لاشه و شقه بره، تازه یا سرد کرده	۱,۵۰	۰,۱۶	۰,۰۰	۱,۶۷	۱,۶۷	۳,۱۲	۲۰,۱۶	۶,۶۲
۰۹۰۲۴۰۹۰	چای سیاه (تخمیر شده) و جزئی تخمیر شده به نحوی دیگر بجز ردیف‌های ۰۹۰۲۴۰۱۰	۰,۶۱	۱,۰۳	۱,۰۱	۲,۶۵	۱,۶۴	۲,۴۳	۱۴,۴۲	۲۰,۰۶
۰۷۱۳۴۰۰۰	عدس (Lentil) خشک، غلاف کنده، حتی پوست کنده یا شده	۴,۲۶	۲,۳۲	۰,۰۰	۶,۵۹	۶,۵۹	۱۷,۱۳	۹۶,۵۴	۱۲۶,۸۶
۴۸۱۰۹۲۰۰	سایر کاغذها و مقواها به صورت چندلا	۲,۵۶	۲,۱۸	۰,۰۰	۴,۷۴	۴,۷۴	۷,۹۳	۴۴,۸۱	۵۸,۲۷

منبع: آمارهای روزانه و ماهانه گمرک ج.ا.

جدول ۲- واردات اقلام اساسی که از شمول ارز دولتی خارج شده‌اند، طی بازه‌های زمانی مختلف به لحاظ ارزشی - میلیون دلار

کد تعرفه	شرح تعرفه	فروردین ۱۳۹۸	اردیبهشت ۱۳۹۸	از ۱ تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۸	از ابتدای سال تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۸	دوماهه نخست ۱۳۹۸	دوماهه نخست ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۶
۰۴۰۵۱۰۲۰	کره بسته‌بندی شده به صورت بسته‌های بیش از ۵۰۰ گرم	۹۰,۹۷	۱۳۱,۵۷	۲۹,۳۱	۲۵۱,۸۵	۱۶۰,۸۸	۳۹,۲۰	۲۱۲,۴۲	۱۹۶,۵۷
۰۲۰۲۳۰۹۰	سایر قطعات بی‌استخوان منجمد از نوع گاو	۳۲,۶۸	۴۸,۰۳	۲۶,۹۰	۱۰۷,۶۱	۸۰,۷۰	۶۶,۰۸	۴۷۴,۴۸	۵۲۳,۴۶

معاونت بررسی های اقتصادی

سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷	دوماهه نخست ۱۳۹۷	دوماهه نخست ۱۳۹۸	از ابتدای سال تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۸	از ۱ تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۸	اردیبهشت ۱۳۹۸	فروردین ۱۳۹۸	شرح تعرفه	کد تعرفه
۱۸۳,۵۸	۲۲۳,۹۵	۲۰,۷۱	۳۵,۵۲	۵۶,۱۰	۲۰,۵۸	۲۱,۲۱	۱۴,۳۲	چای سیاه (تخمیر شده) و چای جزئا تخمیر شده کوبیده در بسته بندی غیر خرده فروشی	۰۹۰۲۴۰۱۰
۱۳۶,۶۰	۱۴۹,۲۰	۱۵,۴۸	۲۹,۱۵	۳۹,۶۲	۱۰,۴۷	۲۱,۹۵	۷,۲۰	سایر کاغذ مقوا قشرنزده اندود نشده بوزن حدا قل ۴۰ وحدا کثر ۱۵۰g به شکل رول بدون الیاف یا باحدا کثر.	۴۸۰۲۵۵۰۰
۴۴,۳۱	۱۴۴,۷۹	۲۳,۸۱	۱۱,۸۵	۱۱,۸۵	۰,۰۰	۱,۱۵	۱۰,۷۰	لاشه و شقه بره، تازه یا سرد کرده	۰۲۰۴۱۰۰۰
۹۶,۰۳	۶۶,۵۱	۱۱,۵۶	۷,۵۹	۱۲,۴۸	۴,۸۹	۴,۹۷	۲,۶۲	چای سیاه (تخمیر شده) و جزئا تخمیر شده به نحوی دیگر بجز ردیف های ۰۹۰۲۴۰۱۰	۰۹۰۲۴۰۹۰
۱۴۹,۳۱	۹۷,۰۸	۱۹,۶۳	۶,۶۳	۶,۶۳	۰,۰۰	۲,۲۹	۴,۳۴	عدس (Lentil) خشک، غلاف کنده، حتی پوست کنده یا شده	۰۷۱۳۴۰۰۰
۴۲,۱۱	۳۶,۴۸	۶,۲۶	۴,۷۲	۴,۷۲	۰,۰۰	۲,۰۳	۲,۶۹	سایر کاغذها و مقواها به صورت چندلا	۴۸۱۰۹۲۰۰

منبع: آمارهای روزانه و ماهانه گمرک ج.ا.